

Brussels, 8 October 2026
(OR. en, cs)

14161/26

**Interinstitutional File:
2026/0163 (CNS)**

**SIMPL 218
ANTICI 222
FISC 335
INST 353
PARLNAT 176
*PARLNAT***

COVER NOTE

From:	The Senate of the Parliament of the Czech Republic
date of receipt:	30 September 2026
To:	The President of the Council of the European Union
Subject:	Proposal for a Council Directive amending Directives 2003/49/EC, 2009/133/EC, 2011/96/EU, (EU) 2016/1164, (EU) 2017/1852 and (EU) 2025/50 as regards the simplification of the Union framework on direct taxation and supporting growth and competitiveness of the EU [doc. 11141/26 + ADD1+ ADD2 REV1 + ADD3 + ADD4 + ADD5 - COM(2026)560] - Reasoned opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality

Delegations will find attached the opinion¹ of the Senate of the Parliament of the Czech Republic on the above, followed by a courtesy English translation.

¹ translation(s) of the opinion may be available on the Interparliamentary EU Information Exchange website (IPEX) at the following address: https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/document/eu_legislative_database

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2026
10. volební období

106.

USNESENÍ
Výboru pro evropské záležitosti
z 13. schůze
ze dne 17. září 2026

k návrhu směrnice Rady, kterým se mění směrnice 2003/49/ES, 2009/133/ES, 2011/96/EU, (EU) 2016/1164, (EU) 2017/1852, (EU) 2025/50, pokud jde o zjednodušení rámce Unie v oblasti přímého zdanění a podporu růstu a konkurenceschopnosti EU /kód Rady 11141/26, KOM(2026) 560 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace vrchního ředitele sekce Daně a cla Ministerstva financí Stanislava Kouby, po vyslechnutí zpravodajské zprávy poslankyně Jany Murové a po rozpravě

- 1. bere na vědomí** dokument 11141/26 – COM(2026) 560 final, návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2003/49/ES, 2009/133/ES, 2011/96/EU, (EU) 2016/1164, (EU) 2017/1852 a (EU) 2025/50, pokud jde o zjednodušení rámce Unie v oblasti přímého zdanění a podporu růstu a konkurenceschopnosti EU;
- 2. souhlasí** s rámcovou pozicí vlády České republiky k tomuto návrhu, včetně jejího odmítavého postoje ke zrušení podmínky minimální majetkové účasti ve směrnicích IRD a PSD a k harmonizaci daňové podpory výzkumu a vývoje;
- 3. konstatuje**, že části návrhu týkající se rozšíření osvobození od srážkové daně v korporátním kontextu a zavedení unijního režimu daňové podpory výzkumu a vývoje přesahují rámec projektu zjednodušování daňových pravidel, nejsou dostatečně doloženy hodnocením dopadů na jednotlivé členské státy, jak konstatoval i Regulatory Scrutiny Board, a nereflektují stanoviska části členských států (včetně ČR) vyjádřená v průběhu technických jednání;

4. **podporuje** vládu České republiky v prosazování vypuštění těchto částí z návrhu, v požadavku na projednávání změn s významným fiskálním dopadem v rámci Pracovní skupiny pro daňové otázky pod Radou ECOFIN a v zachování zmocnění Evropské komise k aktům v přenesené pravomoci omezeného výhradně na aktualizaci seznamu právních forem v přílohách směrnic;
5. **žádá vládu České republiky**, aby v průběhu jednání v Radě prosadila zachování veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti v české části přílohy směrnice IRD, aby zpracovala kvantifikaci fiskálních dopadů návrhu na státní rozpočet a na rozpočty územních samosprávných celků prostřednictvím rozpočtového určení daní a aby o výsledcích jednání výbor průběžně informovala;
6. **doporučuje vládě České republiky**, aby podpořila ty části návrhu, které vedou ke skutečnému zjednodušení a snížení administrativní zátěže, zejména zrušení pravidel pro importované nesoulady, rozšíření obecného protizneužívacího pravidla, povinný převod úroků do dalších období, povinné zavedení modelu A pro pravidla CFC a rozšíření působnosti směrnice o zdanění při fúzích na družstva podle českého práva;
7. **zdůrazňuje**, že ačkoliv je podpora konkurenceschopnosti a smysluplná simplifikace legislativy klíčová, **vyzývá** Evropskou komisi, aby veškerá nová opatření i revize, které vedou k delegování aktů na EC probíhala standardním legislativním procesem, včetně řádného posouzení dopadů (ex-ante) a transparentních veřejných i odborných konzultací;
8. **přijímá odůvodněné stanovisko**, podle něhož návrh směrnice Rady obsažený v dokumentech 11141/26 a 11141/26 ADD 1 – COM(2026) 560 final není v části zavádějící celounijní režim daňové podpory výzkumu a vývoje v souladu se zásadou subsidiarity podle čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii a Protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality, neboť:
 - a) Evropská komise dostatečně neprokázala, že cílů navrhované úpravy nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států;
 - b) členské státy již disponují vlastními systémy daňové podpory výzkumu a vývoje odpovídajícími jejich hospodářské, rozpočtové a inovační politice;
 - c) rozdílnost vnitrostátních režimů sama o sobě neprokazuje existenci překážky fungování vnitřního trhu, která by vyžadovala harmonizaci na úrovni Evropské unie;
 - d) Evropská komise nepředložila dostatečné kvalitativní ani kvantitativní ukazatele, které by prokazovaly, že navrhovaných cílů bude z důvodu rozsahu nebo účinků opatření lépe dosaženo na úrovni Evropské unie;
 - e) zavedení paralelního unijního režimu může vést ke zdvojení evidenčních povinností, zvýšení administrativní zátěže a k zásahu do rozpočtové a daňové autonomie členských států;

9. **pověřuje** předsedu výboru, aby toto usnesení spolu s odůvodněným stanoviskem neprodleně postoupil předsedovi Poslanecké sněmovny za účelem jeho předání Evropskému parlamentu, Radě Evropské unie a Evropské komisi v rámci mechanismu kontroly subsidiarity.

Marie KRŠKOVÁ
ověřovatelka

Jana MUROVÁ
zpravodajka

Petr SOKOL
předseda

Zjednodušení rámce EU v oblasti přímého zdanění

Informační podklad k návrhu směrnice, kterou se mění směrnice 2003/49/ES, 2009/133/ES, 2011/96/EU, (EU) 2016/1164, (EU) 2017/1852 a (EU) 2025/50, pokud jde o zjednodušení rámce Unie v oblasti přímého zdanění a podporu růstu a konkurenceschopnosti EU

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2003/49/ES, 2009/133/ES, 2011/96/EU, (EU) 2016/1164, (EU) 2017/1852 a (EU) 2025/50, pokud jde o zjednodušení rámce Unie v oblasti přímého zdanění a podporu růstu a konkurenceschopnosti EU

COM(2026) 560 final, kód Rady 11141/26
Interinstitucionální spis 2026/0163/CNS

- **Právní základ:**
Článek 115 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
25. 6. 2026
- **Datum projednání ve VEZ:**
3. 9. 2026 (1. kolo)
- **Procedura:**
Postup konzultace: jedná se o zvláštní legislativní postup (článek 289, odst. 2 SFEU), tedy výjimku z řádného legislativního postupu (článek 294 SFEU). Jeho součástí je povinná konzultace Evropského parlamentu. Opomenutí této konzultace představuje podstatnou procesní vadu, která může vést ke zrušení aktu Soudním dvorem Evropské unie. Stanovisko Evropského parlamentu je nicméně nezávazné a musí být Radou pouze vzato do úvahy.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 9. července 2026, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 21. července 2026 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh směrnice není v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

[Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2003/49/ES, 2009/133/ES, 2011/96/EU, \(EU\) 2016/1164, \(EU\) 2017/1852 a \(EU\) 2025/50, pokud jde o zjednodušení rámce Unie v oblasti přímého zdanění a podporu růstu a konkurenceschopnosti EU 2026](#) (dále jen „návrh“) byl zveřejněn Komisí dne 24. června 2026 a jeho cílem je zjednodušit právní předpisy EU v oblasti přímého zdanění, aktualizovat je a snížit administrativní zátěž s nimi spojenou. Komise jej označuje jako „daňový omnibus“, protože navrhuje zjednodušení šesti směrnic v oblasti daní:

1. [směrnice o zdanění úroků a licenčních poplatků](#) ruší majetkový práh pro osvobození od srážkové daně,
2. [směrnice o zdanění při fúzích](#) rozšiřuje pravidlo daňové neutrality na nové přeshraniční přeměny,
3. [směrnice o mateřských a dceřiných společnostech](#) ruší majetkový práh pro osvobození od srážkové daně,
4. [směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem](#) zmírňuje pravidla týkající se odpočitatelnosti úroků, upřesňuje svou působnost vzhledem ke směrnici Pilíř 2 (dále jen „Pilíř 2“)¹ a zavádí příznivější pravidla pro financování výzkumu a vývoje,
5. [směrnice o mechanismech řešení sporů](#) zrychluje a zjednodušuje spory o dvojím zdanění,
6. [směrnice o rychlejší a spolehlivější úlevě z nadměrných srážkových daní – FASTER](#) rozšiřuje svou působnost na další situace.

Návrh navazuje na doporučení [Draghiho zprávy](#) ze září 2024 a na [Pracovní program Komise na rok 2026](#).

Poznámka PI: Dopady daňového omnibusu

Návrh na zjednodušení směrnic by měl podle Komise snížit náklady společností o přibližně 6,6 miliardy EUR ročně, z toho přibližně 2 miliardy EUR připadají na opakující se náklady spojené s administrativní zátěží. Konkrétně zjednodušení směrnice o zdanění úroků a licenčních poplatků a směrnice o mateřských a dceřiných společnostech, v praxi nejvyužívanější legislativy, má ušetřit 5,34 miliardy EUR ročně. Často citovaná částka 7,9 miliardy EUR se vztahuje k celému balíčku, tedy i k souběžně předloženému návrhu na přepracování směrnice o správní spolupráci v oblasti daní (DAC).

V dlouhodobém horizontu mají tato opatření zvýšit HDP EU přibližně o 0,04 % u osvobození od srážkové daně a o 0,2 % u okamžitého odepsání určitých aktiv výzkumu a vývoje.

Odhady vycházejí z posouzení dopadů, k němuž Výbor pro kontrolu regulace vydal pouze nekvalifikované stanovisko s doporučeními. Podle rozhodnutí předsedkyně Komise z dubna 2026 se totiž omnibusy považují za cílené iniciativy, u nichž se kvalifikované stanovisko nevydává. Veřejná konzultace se nekonala. Komise vycházela z výzvy k předložení podkladů (117 příspěvků) a z cílených konzultací se zúčastněnými stranami a členskými státy.

¹ Jedná se o [směrnici Rady \(EU\) 2022/2523 ze dne 14. prosince 2022 o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin podniků a velkých vnitrostátních skupin v Unii](#), která zavádí minimální daň z příjmů právnických osob ve výši 15 %.

- **Obsah a dopad:**

1. Směrnice o zdanění úroků a licenčních poplatků

1) Hlavní opatření snižující administrativní zátěž

Jednou z hlavních změn návrhu je **zrušení minimální majetkové účasti na základním kapitálu pro osvobození od srážkové daně**.

Směrnice dnes osvobozuje od srážkové daně pouze platby mezi kapitálově propojenými společnostmi, konkrétně přidruženými společnostmi. Ty se pokládají za přidružené pouze pokud jedna drží alespoň 25 % na základním kapitálu společnosti druhé. V důsledku toho návrh ruší nejen tento práh, ale i požadavek minimální doby držby a možnost nahradit podíl na kapitálu podílem na hlasovacích právech. Z názvu směrnice proto mizí i odkaz na přidružené společnosti.

Poznámka PI: Praktické dopady osvobození od srážkové daně

V praxi dojde k tomu, že plátcí nebudou srážet daň z úroků a licenčních poplatků vyplacených společnostem v jiných členských státech EU bez ohledu na výši podílu, tedy i v případě portfoliových investic. Současně odpadne administrativa spojená s prokazováním splnění podmínky minimálního podílu.

Zároveň může osvobození od daně snížit příjmy veřejných rozpočtů.

Dále **návrh rozšiřuje působnost směrnice** o platby, které lze přičíst činností stálé provozovny (tzv. „*permanent establishment*“)², bez ohledu na to, zda jsou daňově odpočitatelné ve státě, kde se nacházejí.

K zrychlení a zjednodušení celého procesu má dojít také tím, že **podmínky osvobození od daně bude nově posuzovat daňový poplatník sám**, přičemž může být v tomto ohledu *ex post* podroben daňovým kontrolám. Členský stát proto podle návrhu nebude moci vyžadovat dodatečné informace pro ověření, zda jsou podmínky osvobození splněny. Pokud daňový poplatník nebude schopen svou způsobilost posoudit v okamžiku platby, zajišťuje návrh řešení dvěma způsoby, a to pomocí směrnice FASTER nebo podle vnitrostátních pravidel.

2) Ochranná a aktualizací opatření

Návrh zavádí **ochranné opatření zabráňující dvojímu nezdanění** platby ve prospěch příjemce usazeného ve třetí zemi (tzv. „*double non-taxation*“). Toto opatření se proto nevztahuje na platby v rámci EU. Pokud stát příjemce nemá daň z příjmu právnických osob nebo je její sazba ve výši 0 %, bude muset stát zdroje buď srážkovou daň vybrat, nebo neuznat náklad na straně plátce. Toto pravidlo se neuplatní, pokud je zaručené efektivní zdanění příjemce, tedy pokud podléhá vnitrostátní dorovnávací dani, dorovnávací dani Pilíře 2 nebo modelovým pravidlům Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jen „OECD“).

Poznámka PI: Základní informace o Pilíři 2

Pilíř 2, přijatý Českou republikou koncem 2023³, zavádí minimální dorovnávací daň z příjmů právnických osob ve výši 15 %⁴. Účelem je, aby zisky velkých nadnárodních skupin, které využívají výhody nízkého zdanění některých států, byly efektivně zdaněny.

² Pro účely směrnice se stálou provozovnou rozumí stálé místo podnikání v členském státě, jehož prostřednictvím společnost jiného členského státu zcela nebo částečně vykonává svou činnost (čl. 3 písm. c) směrnice). Zápis do obchodního rejstříku není pro existenci stálé provozovny rozhodující.

³ Jedná se o [zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny](#).

⁴ Tato iniciativa pochází také z OECD, konkrétně z jejího projektu GloBE („*Global Anti-Base Erosion Rules*“).

Nakonec dochází k aktualizaci forem společností, které spadají do působnosti směrnice. Konkrétně je pro Českou republiku podstatné vyškrtnutí veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti. Další aktualizace budou nově prováděny Komisí aktem v přenesené pravomoci.

Poznámka PI: Akt v přenesené pravomoci

Akt v přenesené pravomoci je nelegislativní akt s obecnou působností, jímž Komise doplňuje nebo mění některé nepodstatné prvky legislativního aktu (čl. 290 SFEU). Nejčastěji jde o technické a operativní úpravy. Komise může tuto pravomoc vykonávat pouze tehdy, pokud jí byla legislativním aktem výslovně svěřena, a to za podmínek v něm stanovených. U tohoto návrhu, který se přijímá zvláštním legislativním postupem, může přenesení pravomoci zrušit pouze Rada a akt v přenesené pravomoci vstupuje v platnost, jen pokud proti němu Rada do dvou měsíců od oznámení (s možností prodloužení o další dva měsíce) nevysloví námitku. Evropský parlament je o přijetí aktů, námitkách i zrušení přenesení pravomoci pouze informován. Zmocnění se omezuje na aktualizaci seznamů právních forem společností v přílohách směrnice.

Stanovisko vlády ČR k návrhu změn směrnice o zdanění úroků a licenčních poplatků
Vláda zaujímá k tomuto návrhu odmítavý postoj zejména z důvodu plošného zrušení srážkové daně u korporací. Dochází totiž k výraznému rozšíření osvobození od daně i v případě portfoliových investic, přestože bylo původně odůvodněno dostatečně úzkým kapitálovým propojením mezi společnostmi. Pro členské státy s postavením čistého dovozce kapitálu, jímž je i Česká republika, by navíc vedlo k negativním fiskálním dopadům. Skeptický postoj má vláda i k ochranným opatřením, která v zásadě mění daňová práva mezi jurisdikcemi. Vyškrtnutí některých českých forem společností ze seznamu proběhlo bez konzultace.

2. Směrnice o zdanění při fúzích

Návrh **rozsahuje režim daňové neutrality na nové formy přeshraničních přeměn, a to o zjednodušené fúze⁵ a rozdělení vyčleněním⁶.**

Pokud je společnost v působnosti směrnice, může nově **přemístit své sídlo do jiného členského státu** v režimu daňové neutrality, pokud zůstane daňovým rezidentem ve výchozím členském státě nebo v něm udrží stálou provozovnu. Původně byl daňově neutrální pouze přesun sídla evropské společnosti a evropské družstevní společnosti.

Dochází rovněž k aktualizaci forem společností v působnosti směrnice. V případě České republiky bylo přidáno družstvo. Další aktualizace budou nově prováděny Komisí aktem v přenesené pravomoci.

Poznámka PI: Základní informace o směrnici o zdanění při fúzích a daňové neutralitě

Tato směrnice umožňuje odložit zdanění kapitálových zisků v případě přeshraničních reorganizací jako jsou fúze, rozdělení, převod aktiv a výměna akcií. Bez ní by totiž takové přeshraniční operace podléhaly

⁵ Jedná se typicky o fúzi zanikající dceřiné společnosti s nástupnickou mateřskou společností, kde mateřská společnost vlastní 100 % podílu dceřiné společnosti. Z důvodu silného propojení mezi společnostmi k fúzi stačí zpracovat pouze projekt ve formě notářského zápisu, schválení valnou hromadou není nutné. Tato operace je předmětem článku 132 [směrnice \(EU\) 2017/1132, pokud jde o přeshraniční přemístění sídla, fúze a rozdělení](#) (dále jen „směrnice o přeshraničním přemístění sídla, fúzích a rozdělení“).

⁶ Jedná se typicky o operaci, během které rozdělovaná společnost nezaniká, dojde pouze k vyčlenění a převodu části jejího majetku na jednu nebo více nástupnických společností. Tato operace je definována v článku 160b a podléhá zjednodušeným náležitostem podle článku 160s směrnice o přeshraničním přemístění sídla, fúzích a rozdělení.

okamžitému zdanění skrytých rezerv a kapitálových zisků, což společnosti odrazuje od přeshraničních reorganizací a využití plného potenciálu vnitřního trhu.

Směrnice proto zajišťuje daňovou neutralitu, tedy aby přeshraniční reorganizace nebyly z daňového hlediska méně výhodné než vnitrostátní operace stejného druhu. Mnoho členských států totiž dani zisk až v okamžiku jeho skutečné realizace, například při prodeji nebo vyřazení aktiva z rozvahy.

Stanovisko vlády ČR k návrhu změn směrnice o zdanění při fúzích
K této směrnici nemá vláda ČR žádné zásadní výhrady.

3. Směrnice o mateřských a dceřiných společnostech

1) Hlavní opatření snižující administrativní zátěž

Zásadní změnou návrhu je **zrušení minimální majetkové účasti na kapitálu pro osvobození vyplacených dividend od srážkové daně**. Práh se ruší i jako podmínka pro zamezení dvojímu zdanění dividend u mateřské společnosti a spolu s ním i požadavek nepřetržitého trvání podílu po stanovenou minimální dobu. Zároveň má být zachováno omezení uznatelnosti režijních nákladů ve výši 5 % v případě držby podílu nad 10 %.

Podle aktuálního znění směrnice je možné osvobodit od srážkové daně dividendy a jiné formy rozdělování zisku pouze pokud mateřská společnost drží minimálně 10 % na základním kapitálu druhé společnosti⁷. Podobně jako u směrnice o zdanění úroků a licenčních poplatků dojde ke snížení administrativní zátěže pro dceřiné společnosti při vyplácení dividend.

Dále Komise navrhuje stejná pravidla jako u směrnice o zdanění úroků a licenčních poplatků, co se týče posouzení **způsobilosti osvobození od daně**. **Tu má posuzovat daňový poplatník sám.**

2) Aktualizační opatření

Dále se rozšiřuje působnost směrnice na **penzijní fondy** bez ohledu na jejich právní formu.

Nakonec dochází k aktualizaci forem společností. Konkrétně bylo přidáno české družstvo. Další aktualizace budou nově prováděny Komisí aktem v přenesené pravomoci.

Stanovisko vlády ČR k návrhu změn směrnice o mateřských a dceřiných společnostech
Ke změnám navrhované směrnice má vláda obdobný postoj jako ke směrnici o úrocích a licenčních poplatcích. Plošné zrušení srážkové daně mění původní logiku směrnice a může mít pro Českou republiku nepříznivé fiskální dopady. Výhradu má vláda i k asymetrii pravidla týkajícího se omezení uznatelnosti režijních nákladů pro držby podílu nad 10 %, přestože se tato podmínka plošně ruší.

4. Směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem

Hlavním přínosem navrhovaných změn směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem jsou **jednodušší pravidla pro odpočet úroků a pravidla týkající se „controlled foreign company“ (dále jen „CFC“)** a zlepšení podmínek pro vědu a výzkum⁸.

Poznámka Pt: Základní informace o směrnici proti vyhýbání se daňovým povinnostem

⁷ Podle článků 2 a 3 směrnice musí být obě společnosti také „společnosti členského státu“. To znamená, že musí mít jednu z forem upřesněných směrnici, jsou daňovými rezidenty členského státu EU a nejsou osvobozeny od daní vyčtených v příloze směrnice.

⁸ Změny vychází mimo jiné také z [vyhodnocení provedeného Komisí](#) po konzultacích s veřejností z roku 2024 nebo [zprávy Evropského účetního dvora](#) z téhož roku, podle níž není jasné, zda směrnice naplní stanovené cíle.

Různorodost daňové legislativy umožnila některým daňovým poplatníkům snižovat, nebo také erodovat, základ daně prostřednictvím přemísťování zisků v rámci skupiny do států s výhodnějším zdaněním⁹.

EU proto prostřednictvím směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (tzv. „*anti tax avoidance*“, dále jen „ATAD 1“) zavedla několik opatření. Jedná se zejména o minimální ochranu daňového základu omezením odpočitatelnosti úroků, úpravu ovládaných zahraničních společností (tzv. „*controlled foreign company*“, CFC) a pravidla hybridních nesouladů (tzv. „*hybrid mismatches*“, která jsou součástí směrnice ATAD 2).

Omezení odpočitatelnosti úroků bylo zavedeno z důvodu agresivní optimalizace v rámci skupin, které si vzájemně účtovaly nadměrné výpůjční náklady¹⁰ za účelem snížení základu daně. Tyto výdaje poté byly přesunuty do států s velmi výhodným daňovým režimem, typicky do daňových rájů.

Pravidla CFC omezují přesouvání zisků do ovládaných zahraničních společností usazených ve státech s nízkým zdaněním. Za CFC se považuje zahraniční společnost, která je přímo nebo nepřímo ovládaná ovládající společností¹¹ prostřednictvím alespoň 50% podílu na základním kapitálu, hlasovacích právech nebo podílu na zisku. Pokud tato ovládaná společnost navíc nevykonává žádnou podstatnou hospodářskou činnost¹² nebo má níže zdaněné pasivní příjmy, může stát ovládající společností zahrnout příjmy ovládané společnosti do základu daně.

Hybridní nesoulady jsou situace, kdy státy posoudí stejný příjem odlišně, což může vést k jeho nezdanění. Jeden stát například posoudí příjem jako dividendu, zatímco druhý jako úrok. Pokud první stát nedaní dividendy a druhý stát umožňuje odpočitatelnost úroku, tento příjem není zdaněn a zároveň snižuje základ daně.

3) Podpora výzkumu a vývoje

Návrh reaguje na rozdílnost právní úpravy členských států, a proto zavádí nový jednotný **minimální standard odpočtu investic do výzkumu a vývoje**. Kapitálové výdaje na hmotný majetek užívaný pro výzkum a vývoj¹³ bude možné plně odečíst od základu daně, a to podle volby poplatníka buď ve zdaňovacím období, v němž byly vynaloženy, nebo v kterémkoli ze čtyř následujících období. Majetek musí sloužit výzkumu a vývoji nejméně tři roky a při jeho zcizení se odpočet koriguje. Takový odpočet zároveň nesníží EBITDA¹⁴ pro účely pravidla o omezení odpočitatelnosti úroků. Členské státy mohou zachovat i příznivější režim.

4) Pravidla pro odpočitatelnost úroků

Navrhovaná pravidla obecně **rozšiřují možnost úroky odečíst**. Členské státy **nebudou moci nastavit nižší (přísnější) limit než 30 % EBITDA¹⁵** pro odpočitatelnost nadměrných výpůjčních výdajů, přičemž původně tuto možnost měly. Limit tak bude ve všech členských státech jednotný.

Z tohoto pravidla nicméně **existuje několik výjimek**.

⁹ Proti tomuto fenoménu bojuje OECD v rámci projektu „*Base Erosion and Profit Shifting*“ (BEPS). Evropská legislativa na tuto iniciativu přímo navazuje.

¹⁰ Výpůjční náklady jsou v rámci směrnice pojímány široce, může se jednat o úroky jak u klasických úvěrů a finančních leasingů, tak u derivátů nebo dalších dluhových nástrojů.

¹¹ Může se jednat o ovládání jednou společností nebo společností s přidruženými osobami.

¹² Taková společnost například nemá přiměřený počet zaměstnanců a odpovídající prostory nebo nepřijímá ve své jurisdikci žádná rozhodnutí.

¹³ Například do zařizení nebo strojů využívaných pro vývoj a výzkum.

¹⁴ Jedná se o finanční ukazatel, který vyjadřuje provozní zisk firmy před odečtením úroků, daní, odpisů a amortizace, tzv. „*earnings before interest, tax, depreciation and amortisation*“.

První výjimka se týká úvěrů od **nepřidružených podniků** (tzv. úvěrů od třetích stran). Výpůjční výdaje z nich budou z omezení vyňaty, pokud úvěr slouží k financování vlastní činnosti dlužníka, a nikoli k dalšímu půjčování v rámci skupiny. Vynětí těchto nízkorizikových úvěrů má ušetřit 430 milionů EUR ročně. Druhá výjimka fakticky vyjímá **malé a střední podniky** (dále jen „MSP“), u kterých je riziko eroze základu daně nízké. Členské státy budou muset během prvních tří let od vstupu směrnice v platnost povinně zavést „bezpečný přístav“, podle něhož jsou čisté výpůjční výdaje vždy odpočitatelné do výše 3 milionů EUR¹⁶. Tato opatření mají MSP ušetřit 69 milionů EUR.

Poznámka PI: Úvěry od přidružených a nepřidružených podniků

U úvěrů mezi přidruženými podniky mohou strany nastavit výši úroku i objem dluhu tak, aby se zisk přesunul do státu s nižším zdaněním. Proto se na ně vztahují pravidla převodních cen (tzv. „transfer pricing“), podle nichž musí úrok odpovídat podmínkám sjednaným mezi nezávislými stranami. U úvěrů od nepřidružených podniků, typicky od bank nebo investorů na trhu dluhopisů, se úroková sazba utváří na trhu a riziko přesouvání zisku je proto nízké.

Dále má návrh pomoci **společnostem ve finančním napětí**, které externí financování potřebují. Omezení se neuplatní, pokud jejich EBITDA klesne o 50 %, tj. výrazně klesne jejich ziskovost.

Povinným se stává pravidlo skupinové výjimky, podle něhož mohou **skupiny zadlužené z legitimních obchodních důvodů** odečíst výpůjční výdaje nad obecný limit, pokud jejich zadlužení odpovídá zadlužení celé skupiny. Stávající volitelnou výjimku pro **dlouhodobé projekty veřejné infrastruktury** návrh rozšiřuje na projekty veřejného prospěchu, kterou však členské státy i nadále zavádět nemusí. Povinná, avšak časově omezená, je naopak výjimka pro **úvěry na financování obranných produktů** uzavřené během prvních pěti zdaňovacích období od data, kdy se pravidlo začne používat. Povinným se stává také převod nadměrných výpůjčních výdajů a nevyužitých úrokových kapacit do dalších let (tzv. „carry forward“), který má pomoci zejména kapitálově náročným odvětvím a startupům.

Nakonec návrh aktualizuje obecné pravidlo proti zneužívání daňového režimu tak, aby obsahovalo všechny přímé daně, jako daně srážkové nebo dorovnávací.

5) Změny pravidel CFC

Komise identifikovala, že některá z pravidel směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem se překrývají s pravidly směrnice známé jako **Pilíř 2**. **Proto zavádí výjimku z pravidel CFC pro skupiny, které již Pilíř 2 podléhají**. Aby nicméně nedocházelo k nezdanění, výjimka z pravidel se neuplatní, pokud pravidla Pilíře 2 nezaručí efektivní zdanění.

Z pravidel CFC je zavedena povinná **výjimka pro malé a střední skupiny**¹⁷ i pro samostatné malé a střední podniky se stálou provozovnou v zahraničí s cílem snížit jejich náklady o přibližně 90 milionů EUR ročně. Členské státy budou taktéž z výjimky povinny vyjmout subjekty nebo stálé provozovny, u nichž jsou pasivní příjmy omezené.

¹⁶ Součástí je také automatická roční indexace založená na inflaci.

¹⁷ Z analýzy Komise totiž vyšlo najevo, že MSP ovládané zahraniční společnostmi zpravidla nemají žádnou nebo mají jen minimální přeshraniční aktivitu, a proto se na ně pravidla CFC téměř nevztahují. Podle recitálu 41 směrnice má pouze 10 % MSP přeshraniční činnost, 2 % dceřiných společností mimo EU a 42 % z nich není součástí žádné skupiny. Definice malé a střední skupiny je převzata ze [směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků](#), o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS Text s významem pro EHP.

Návrh sjednocuje pravidla výpočtu základu daně v případě uplatnění pravidel CFC. Konkrétně zachovává pouze jeden model (tzv. model A), jenž Česká republika již uplatňuje¹⁸.

6) Pravidla pro hybridní nesoulad

Ruší se pravidla pro tzv. importované hybridní nesoulady, jelikož se ukázala být příliš složitá a administrativně náročná na provádění.

Poznámka PI: Odklon od minimální harmonizace

Směrnice ATAD 1 dosud stanovila jen minimální úroveň ochrany, kterou mohly členské státy zpřísnit. Návrh tuto logiku u pravidla o omezení odpočitatelnosti úroků částečně opouští. Limit 30 % EBITDA má být ve všech členských státech stejný a u vybraných pravidel, včetně skupinové výjimky, nesmějí členské státy zachovat ani zavést odchýlná ustanovení. Minimální harmonizace se tak v této části mění v jednotnou úpravu.

Stanovisko vlády ČR k návrhu změn směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem
Odmítavý postoj zaujímá vláda i ke směrnici proti vyhýbání se daňovým povinnostem, zejména vzhledem k harmonizaci podpory výzkumu a vývoje. Podpora výzkumu a vývoje by měla být prováděna na národní úrovni. Návrh navíc nezapadá do logiky zjednodušování daňového omnibusu, nutnost harmonizace této oblasti není dostatečně odůvodněna a může mít negativní fiskální dopady na Českou republiku. Kromě toho Česká republika již disponuje vlastním mechanismem podpory výzkumu a vývoje. Dále vláda upozorňuje, že je nutné detailněji zvážit zachování pravidel CFC vzhledem k Piliři 2 a MSP. K ostatním navrhovaným změnám nemá zásadní výhrady.

5. Směrnice o mechanismech řešení sporů

Účelem navrhovaných změn této směrnice je zajistit **rychlejší průběh a jednodušší přístup daňových poplatníků k mechanismu řešení sporů** v případě dvojího zdanění. Návrh reaguje zejména na rozdílný výklad některých ustanovení směrnice, který se objevil v praxi. Česká republika se na revizi těchto pravidel aktivně podílela.

7) Posílení postavení daňových poplatníků

Návrh upřesňuje, že dotčenou osobou je každá osoba, jejíž zdanění se sporná otázka přímo týká. Mezi hlavní změny patří povinnost členských států umožnit podat stížnost individuálně nebo i jménem ostatních osob dotčených dvojím zdaněním.¹⁹ Zároveň budou mít daňoví poplatníci možnost nedostatky žádosti ve lhůtě 30 dnů opravit, v opačném případě bude zamítnuta. Současně návrh ukládá povinnost neprodleně informovat daňového poplatníka o eventuálním nedosažení dohody²⁰.

8) Procesní změny

Návrh specifikuje, že řízení podle této směrnice má přednost před řízeními podle jiných pravidel v momentě přijetí stížnosti všemi příslušnými orgány. Ostatní řízení budou dočasně pozastavena. Zavádí se zjednodušený systém podávání stížností pro fyzické osoby a menší podniky.

9) Změny týkající se poradních a rozhodovacích orgánů

¹⁸ Model A spočívá ve vytvoření seznamu pasivních příjmů, které jsou považovány za podezřelé, a proto mohou být preventivně zdaněny.

¹⁹ Typicky se to týká například případů, kdy se dorovnání daně u převodních cen dotýká dvou a více přidružených podniků.

²⁰ Původně bylo možné tuto informaci předat až po uplynutí maximální lhůty pro dosažení dohody činící dva roky.

Návrh prodlužuje lhůtu pro podání námitek proti nezávislým osobám v poradní komisi, rozšiřuje pravomoc komise pro alternativní řešení sporů o posuzování procesních otázek a upřesňuje kvalifikační požadavky na uznávané nezávislé osoby.

10) Prováděcí pravomoci

Návrh zmocňuje Radu k přijímání prováděcích aktů týkajících se závazných technických a procesních pravidel a Komisi k přijímání prováděcích aktů v oblasti podávání zpráv a vytváření statistik vyplývajících z aplikace této směrnice.

Stanovisko vlády ČR k návrhu změn směrnice o mechanismech řešení sporů

Vláda vítá aktualizaci směrnice o mechanismech řešení sporů, nicméně lituje, že nedošlo k zásadnějším změnám na základě jejích připomínek. Požaduje zejména upřesnění možnosti odmítnout stížnost, která nesplňuje jazykové požadavky, a vyjasnění situace, kdy stížnost není zamítnuta všemi příslušnými orgány.

6. Směrnice o rychlejší a spolehlivější úlevě z nadměrných srážkových daní – FASTER

Primárním cílem směrnice FASTER je **zrychlit a standardizovat postupy úlevy od srážkové daně u zdroje nebo jejího rychlého vrácení u dividend a úroků** z veřejně obchodovaných cenných papírů.

Návrh rozšiřuje možnost využití systému FASTER i na případy úplného osvobození od srážkové daně podle směrnic o zdanění úroků a licenčních poplatků a o mateřských a dceřiných společnostech, pro které jej členské státy dosud nemusely používat. Tato změna reaguje hlavně na situace, kdy u veřejně obchodovaných cenných papírů plátce (většinou finanční zprostředkovatel spravující portfolio na sběrných účtech) nezná konečného příjemce (portfoliového investora), a není proto schopen předem ověřit splnění podmínek pro osvobození od srážkové daně. Systém FASTER má v těchto případech osvobodit tyto příjmy od srážkové daně efektivněji.

Stanovisko vlády ČR k návrhu změn směrnice o rychlejší a spolehlivější úlevě z nadměrných srážkových daní – FASTER

Ke směrnici FASTER nemá vláda zásadnější výhrady, jelikož mění pouze ty části, které bude Česká republika implementovat až v rámci transpozice celé směrnice ve lhůtě do 31. prosince 2028.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

V této fázi nelze přesně vyhodnotit veškeré dopady návrhu, jelikož komplexně zasahuje do pravidel korporátního zdanění. Návrh by měl nicméně do jisté míry zlepšit podnikatelské prostředí v EU snížením administrativní zátěže. U zásadních změn jako širší osvobození od srážkové daně a harmonizace podpory vědy a výzkumu se dá očekávat významný fiskální dopad.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda obecně podporuje zjednodušování daňových pravidel, nicméně daňový omnibus jde výrazně nad rámec pouhého zjednodušování. K návrhu má tři zásadní výhrady.

První okruh výhrad se týká navrhovaných **materiálních změn** stávajících směrnic – viz výše.

Druhá výhrada je procesní. Vláda nesouhlasí s projednáváním návrhu v rámci skupiny Antici pro zjednodušování (Simplification), jelikož podstatné změny mají výrazný fiskální dopad na členské

státy by měly být projednány v rámci pracovní skupiny pro daňové otázky spadající pod Radu pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN).

Poslední výhradou je zmocnění Komise k vydávání delegovaných aktů, pokud by tyto akty šly nad rámec aktualizace právních forem v přílohách směrnic.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Návrhu byl předložen Evropskému parlamentu pro konzultaci a Radě pro přijetí 24. června 2026. Dalším krokem je projednávání návrhu na Radě. Z důvodu urychlení přijetí daňového omnibusu byla zřízena skupina Antici pro zjednodušování, která připravuje podklady pro projednání v Coreperu. Po projednávání na úrovni Coreperu bude návrh předložen k jednomyslnému přijetí Radě. Evropský parlament je pouze konzultován, jeho stanovisko proto nebude právně závazné.

- **Projednávání v národních parlamentech členských států EU:**

Ke dni 13. září 2026 se žádný z národních parlamentů zatím k návrhu nevyjádřil.

Ve spolupráci se zpravodajkou výboru pro evropské záležitosti Janou Murovou zpracovala Anežka Cajthamlová, odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.

PARLIAMENT OF THE CZECH REPUBLIC

Chamber of Deputies

Committee on European Affairs

Resolution No. 106

13th session on 17th September 2026

Proposal for a Council Directive amending Directives 2003/49/EC, 2009/133/EC, 2011/96/EU, (EU)2016/1164, (EU)2017/1852, (EU) 2025/50 as regards the simplification of the Union framework on direct taxation and supporting growth and competitiveness of the EU

Committee on European Affairs

1. **takes note of** document 11141/26 – COM(2026) 560 final, Proposal for a Council Directive amending Directives 2003/49/EC, 2009/133/EC, 2011/96/EU, (EU)2016/1164, (EU)2017/1852, (EU) 2025/50 as regards the simplification of the Union framework on direct taxation and supporting growth and competitiveness of the EU;

2. **agrees** with the Czech Republic's Government's Framework Position on this Proposal, including its opposition to the removal of the minimum equity participation requirement in the IRD and PSD Directives and to the harmonization of tax incentives for research and development;

3. **notes** that the parts of the Proposal concerning the extension of withholding tax exemptions in a corporate context and the introduction of a Union-wide tax incentive scheme for research and development go beyond the scope of the project to simplify tax rules, are not sufficiently supported by an assessment of the impacts on individual Member States, as also noted by the Regulatory Scrutiny Board, and do not reflect the positions of some Member States (including the Czech Republic) as expressed during the technical discussions;

4. **supports** the Government of the Czech Republic in advocating for the deletion of these sections from the Proposal, in calling for changes with significant fiscal impact to be discussed within the Working Group on tax questions under the ECOFIN Council, and in maintaining the European Commission's delegated power to adopt acts limited exclusively to updating the list of legal forms in the annexes to the directives;

5. **calls on the Government of the Czech Republic** to advocate, during Council negotiations, for the preservation of general partnerships and limited partnerships in the Czech Section of the Annex to the IRD Directive; to prepare a quantification of the Proposal's fiscal impacts on the state budget and on the budgets of local and regional governments through tax allocation; and to keep the Committee informed of the results of the negotiations on an ongoing basis;

6. **recommends** that the Government of the Czech Republic supports those parts of the Proposal that lead to genuine simplification and a reduction in the administrative burden, in particular the repeal of the rules on imported mismatches, the extension of the general anti-abuse rule, the mandatory carryover of interest to subsequent periods, the mandatory adoption of Model A for

CFC rules, and the extension of the scope of the Merger Taxation Directive to cooperatives under Czech law;

7. **emphasizes** that, although promoting competitiveness and meaningful simplification of legislation is crucial, **calls on** the European Commission to ensure that all new measures and revisions leading to the delegation of acts to the EC follow the standard legislative process, including a proper (ex-ante) impact assessment and transparent public and expert consultations;

8. **adopts a Reasoned Opinion** stating that the Proposal for a Council Directive contained in documents 11141/26 – COM(2026) 560 final – is not, in the part establishing a Union-wide regime for tax incentives for research and development, in accordance with the principle of subsidiarity under Article 5(3) of the Treaty on European Union and pursuant Article 6 of Protocol No. 2 on the application of the principles of subsidiarity and proportionality, because:

(a) the European Commission has not sufficiently demonstrated that the objectives of the proposed regulation cannot be satisfactorily achieved at the level of the Member States;

(b) the Member States already have their own systems of tax incentives for research and development that are consistent with their economic, budgetary and innovation policies;

(c) the diversity of national regimes does not in itself demonstrate the existence of a barrier to the functioning of the internal market that would require harmonization at the European Union level;

(d) the European Commission has not provided sufficient qualitative or quantitative indicators to demonstrate that the proposed objectives will be better achieved at the European Union level due to the scale or effects of the measures;

(e) the introduction of a parallel EU regime may lead to a duplication of record-keeping obligations, an increase in the administrative burden, and an encroachment on the budgetary and fiscal autonomy of Member States;

9. **empowers** the Chairman of the Committee to forward this resolution, together with a Reasoned Opinion, without delay to the Speaker of the Chamber of Deputies for transmission to the European Parliament, the Council of the European Union, and the European Commission as part of the subsidiarity control mechanism.

